

2024-2025 Eđitcilerin Eđitimi Programı

Doç. Dr. Faruk Caner YAM
Eğitim Fakóltesi Rehberlik ve Psikolojik
Danışmanlık Programı

**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ İLE ETKİLİ
İLETİŞİM**

Eğitim Verdiđimiz Grubu Tanıyalım. Kim Bu Üniversite Öğrencisi?

► Neden Üniversite Öğrencisi İle İletişim

► Gelişim Özellikleri (Beliren Yetişkinlik)

Arnet (1994) kişinin dünya görüşü geliştirme, aşk ve yakın ilişkiler kurma, mesleğe yerleşme anlamında kimliğini keşfettiği, bir başka deyişle bu kimliğin yavaşça ortaya çıktığı bir dönemi tanımlamaktadır.

► Sınıf Düzeyinin Önemi (Biyolojik yaş ve Psikoloji İlişkisi)

► Çağın Getirdikleri (Psikolojik (Varoluşsal ve anlamsal boşluk), Sosyolojik, Gelişimsel, Etkileşimsel Krizler)

► Sosyo-Ekonomik Gelişmeler

► Sosyo-Demografik Deđişkenler

Üniversitelerdeki Olası Öğrenci-Akademisyen İletişim Sorunları ve Engelleri

- Kaya, M. F., Sungurtekin, D., & Deniz, S. (2017). Üniversitelerde öğretim elemanı kaynaklı iletişim sorunları. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(1).

Bu çalışmada elde edilen bulgular göre eleştiriye kapalılık, sınıf içi tutarsız davranışlar, *dinlememe*, *ben merkezci* tavırlar, sunum ve iletişim becerilerindeki tek düzelik, **siyasi görüşün hissettirilmesi**, **not korkusunun oluşturulması**, **statü farkının hissettirilmesi** gibi iletişim engellerini ifade etmişler.

Üniversitelerdeki Olası Öğrenci-Akademisyen İletişim Sorunları ve Engelleri

- ▶ Kumral, O. (2009). Öğretmen adaylarının öğretim elemanlarının davranışlarına yönelik algıları. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(25), 92-102.
- ▶ Araştırma sonuçlarına bakıldığında, olumlu olan öğretim elemanı davranışları derse hazırlıklı ve zamanında gelme, **öğrenci ile iyi bir iletişim ve paylaşma, bununla ilgili olarak ona değer verme, düşünceleri olan bir insan olarak saygı gösterme**, alanı ve formasyonu ile ilgili yeterlik, derslerinde daha esnek kurallara başvurma şeklinde sıralanırken; öğretim elemanlarının olumsuz davranışları ise **iletişim kopukluğu** ya da yetersizliği, alanda ve formasyonda zayıflık, **katı tutumlar, öğrenciye karşı saygısız ve küçümseyici tavırlar** şeklinde temalarda toplanmıştır.

Bizim Üniversitede Durum Nedir?

- ▶ Memnuniyet anketinde yer alan «Öğrencilerle öğretim elemanları arasında olumlu bir iletişim ortamı vardır» maddesinin yıllık 5 üzerinden ortalama puanları;
- ▶ 2020 2.68
- ▶ 2021 3.34
- ▶ 2022 3.29
- ▶ 2023 3.25

Birazda Edebiyat ve Felsefe😊

İletişimin Önemine İlişkin Bazı Sözler

- ▶ Gönlüne giremediğinin aklına giremezsin.
- ▶ En büyük iletişim sorunu anlamak için değil cevap vermek için dinlememizdir.
- ▶ Yanlış üslup doğru sözün celladıdır.
- ▶ İnsanları geçimsiz ve sevgisiz yapan iletişimsizliktir.
- ▶ İletişim, akademide başarının hayati bir bileşenidir. Öğrenciler ve meslektaşlarla etkili iletişim, olumlu bir öğrenme ve çalışma ortamı yaratmaya, iş birliğini artırmaya ve herkesin aynı sayfada olduğundan emin olmaya yardımcı olabilir.

Çünkü...

- ▶ Her insan kendini iletişim yoluyla var eder. Yemek, içmek, nefes almak temel biyolojik ihtiyaçlar iletişim kurma, **anlatmak, dinlenmek ve anlaşılmak** en temel psikolojik ihtiyaçlardır.
- ▶ İletişim sorunlarının kökü kurulan iletişim bu **ihtiyaçları** karşılamasıdır.

○ Zaman Neyi Nasıl Yapalım?

- ▶ İletişim deniz gibidir, farklı formüller uygulamak zorundayız. Bir gün iki metrelik suya bir günde 15 metrelik suya dalmak zorunda kalabilirsiniz.
- ▶ Kıyafet örneği...
- ▶ Geçtiğimiz yolu tarif etmek ama..
- ▶ Araba Metaforu...
- ▶ Orkestra Şefi...

Sınıf İçinde Ortaya ıkabilecek İletişimle İlgili Krizlerde Nasıl Bir Yol İzleyebiliriz?

- ▶ **İlk olarak sakin kalan tarafın biz olması lazım.**
  - ▶ çatışma hiyerarşisi oluşturmamak önemli.
- ▶ **Ortaya çıkan durumu hızlı bir şekilde değerlendirisiz.**
  - ▶ Bu öğrenci kim?, Neden yapmış olabilir?, Bu yaptığı davranış hangi ihtiyacını gideriyor?
- ▶ **En uygun verilecek tepkiyi belirleyiniz.**
  - ▶ Sizin açınızdan, öğrenci açısından, sınıf açısından en az risk barındıran tepkiyi belirleyiniz.
- ▶ **Bu tepkinizi nedenini açıklayarak veriniz.**
  - ▶ Eğer vereceğiniz tepkinin sınıf içinde uygun olmayacağından emin iseniz öğrenciyle ders sonrası bire bir görüşme yapınız.
- ▶ **Verdiğiniz bu tepkinin öğrenci üzerindeki etkini takip ediniz.**
  - ▶ Değişime katkı sağladı mı?, Sınıfa ve size karşı olan davranışları nasıl bir yön aldı?

Farklı Senaryolar

- ▶ Öğrenci ders sırasında uyarmanıza rağmen konuşmaya devam ediyor.
- ▶ Öğrenci derse katılım ve sorumluluklarını yerine getirmiyor.
- ▶ Öğrenci dersi sürekli espri yaparak sabota etmeye çalışıyor.
- ▶ Öğrenci parmak kaldırıyor ve dersin sıkıcı bir şekilde gittiğini söylüyor, ders anlatma şeklinizi eleştiriyor.
- ▶ Öğrenci dersin gereksiz olduğu şeklinde bir eleştiri yapıyor.
- ▶ Öğrenci size bazı konularda haksızlık yaptığını ifade ediyor.
- ▶ Bir öğrencide sizi rahatsız eden bir davranışlar (telefonla oynama, derste uyuma, bir şeyler yeme, uygunsuz oturma vb...) sergiliyor.
- ▶ Öğrenci sizi bazı konularda tehdit ediyor (dekanlığa şikayet, cimere şikayet vb....)

Öğrencilerle İletişimin Kalitesini Arttırabilecek Unsurlar-1

- ▶ İlk tanışma ve ilk temas...
- ▶ **GÜVEN** duygunu desteklemeye çalışınız.

Öğrencilerle İletişimin Kalitesini Arttırabilecek Unsurlar-2

- ▶ **KABUL** edildiği mesajını veriniz.

Öğrencilerle İletişimin Kalitesini Arttırabilecek Unsurlar-3

- ▶ Sen **DEĞERLİSİN** mesajını veriniz.

Öğrencilerle İletişimin Kalitesini Arttırabilecek Unsurlar-4

- ▶ **Saygıdeğer** olduklarını hissettirin.

Öğrencilerle İletişimin Kalitesini Arttırabilecek Unsurlar-5

- ▶ **Ön yargılardan** uzak durmaya çalışınız.

Öğrencilerle İletişimin Kalitesini Arttırabilecek Unsurlar-6

- ▶ **Sorunları hızlı tespit edip çözüm** üretme konusunda destek olmaya çalışınız.

Öğrencilerle İletişimin Kalitesini Arttırabilecek Unsurlar-7

- ▶ Sınırlarınızı **net** belirleyiniz.
  - ▶ Net sınır demek katı tutum sergilemek değildir.
  - ▶ Arkadaş olmayın ama ihtiyaç duyduğunda arkadaşça davranabiliriz, dost olmayın ama ihtiyaç duyduğunda dostça davranabiliriz.

Öğrencilerle İletişimin Kalitesini Arttırabilecek Unsurlar-8

- ▶ Canı gönülden **dinlemek** için çaba harcayınız.

Öğrencilerle İletişimin Kalitesini Arttırabilecek Unsurlar-9

- ▶ Empati kurmayı unutmayınız.
  - ▶ İlk sunuda söz ettiğimiz öğrencilere eşlik eden birçok zorluğu göz önüne alarak ve dönem kıyaslaması yapmadan yapınız.

Öğrencilerle İletişimin Kalitesini Arttırabilecek Unsurlar-10

- ▶ **Eleştiriye** açık olunuz.
  - ▶ Eleştiriye açık olmak demek öğrencinin öğretim üyesinin makamına, derse ve öğrencilere saygısızlık yapması anlamını taşımamaktadır.

Öğrencilerle İletişimin Kalitesini Arttırabilecek Unsurlar-11

- ▶ Destekleyici bir tutum sergileyiniz.
  - ▶ **Geri bildirim veriniz**
  - ▶ **İltifat ediniz.**
  - ▶ **Onurlandırınız**

Öğrencilerle İletişimin Kalitesini Arttırabilecek Unsurlar-12

- ▶ **Birden fazla iletişim yollarını** kullanmayı deneyiniz.
  - ▶ Bu sizleri iletişim kurma konusunda esnek bir hale getirir ve öğrenci olan iletişimlerinizi güçlendirir.

Öğrencilerle İletişimin Kalitesini Arttırabilecek Unsurlar-13

- ▶ **Yakınlık** kurmaya çalışınız.
  - ▶ Öğrenciler bizleri sadece derse giren çıkan bir yapıda algılamamalı, onların dünyalarına dokunabileceğimiz hissetmeliler.

Öğrencilerle İletişimin Kalitesini Arttırabilecek Unsurlar-14

- ▶ **İş birliğini** arttırmaya çalışınız.

Öğrencilerle İletişimin Kalitesini Arttırabilecek Unsurlar-14

- ▶ **Beden dilinizi ve sözsüz iletişim** kanallarını etkili bir şekilde kullanınız.
  - ▶ Beden sözlü iletişim kıyafetidir.

Öğrencilerle İletişimin Kalitesini Arttırabilecek Unsurlar-15

- ▶ **Mizaha başvurmaktan** çekinmeyiniz.
  - ▶ Yerinde ve buraya kadar gördüğümüz unsurlar ışığında.

Öğrencilerle İletişimin Kalitesini Arttırabilecek Unsurlar-16

- ▶ Hakları ve haklarının nasıl kullanabilecekleri konusunda net bir şekilde bilgilendiriniz.

► Dinlediğiniz için teşekkür ederim.

<https://forms.gle/KLwXRrye52k7uZg9>

